

Selvmodsigelser og slør i Dybvads nye bog. Hvad er problemet, Kaare?

"Arbejdets land" er Kaare Dybvads tredje debatbog. Dybvad har siden 2022 været minister for immigration og integration, hans tredje ministertitel. Foto: Wiki Commons

Lizette Harritsø Lauritzen

11.11.2023

ARBEJDSMARKED // BOGANMELDELSE – Kaare Dybvad Bek forsøger med *Arbejdets land* at skabe et modspil til den begejstring, han ser i samfundet, for deltidsarbejde og alternativt arbejde, hvor arbejdsduelige mennesker flytter på landet for at dyrke fåreavl og køkkenhaver. Men begejstringen medfører ingen problemer på arbejdsmarkedet med de arbejdsglade danskere, så hvorfor ikke i stedet fokusere på virkelige, aktuelle problemer?

DEBATBOG: Arbejdets land

Forfatter: Kaare Dybvad Bek

Forlag: Grønningen 1. 275 sider. Udkom d. 3. november 2023

Jeg har netop vendt sidste side i Kaare Dybvad Beks bog *Arbejdets land* og vender den lidt i hånden, mens jeg overvejer, hvad det er, jeg netop har færdiglæst.

Det er en flot bog med en cremefarvet forside, hvor en lille orange sol står op og kaster lys over arbejdets land. Den er nærmest poetisk i al sin enkelhed. Bogens indhold er anderledes rodet.

“Jeg er ikke sikker på, at det, jeg har læst, er et modspil til deltidsarbejdende og frihedselskende danskere

Kaare Dybvad Bek opstiller selv bogens to formål i indledningen. Det ene er at skabe et modspil til den begejstring, der rejser sig i samfundet for det ”deltidsarbejdende og arbejdsfrie samfund.” Det andet er at give danskerne lyst til – ligesom forfatteren selv har oplevet det – at kaste sig ufortrødent ud i arbejdet, fordi det giver frihed for den enkelte.

Det er disse formål, som medierne har kastet sig over, allerede før bogen udkom, og man har kunne læse, hvordan forfatteren priser de forældre, der arbejder så hårdt og længe, at de først kan samle børnene op i institutionerne fem minutter i lukketid.

Hvad med trivsel?

Mit Instagramfeed er de sidste par uger flydt over med meningsdannere, der klart og tydeligt siger ”nej tak” til den måde at tænke på, og jeg kan ikke sige mig fri for at være farvet af den holdning, for hvor i Kaare Dybvad Beks lovprisning finder vi hensynet til barnets tarv? Og til arbejderens trivsel for den sags skyld? Et er at arbejde meget, men vi skal vel gerne trives imens?

Jeg ved ikke, hvor mange af de kritikere, der fløj til tasterne på de sociale medier, som reelt havde læst bogen, før den udkom, og jeg ved heller ikke, hvorfor man som forlag og forfatter er interesseret i at sælge sin bog som noget andet end det, den er (udover at vilde overskrifter i medierne skaber mersalg velsagtens), for efter endt læsning er jeg ikke sikker på, at det, jeg har læst, er et modspil til deltidsarbejdende og frihedselskende danskere.

“vores unge er fanget i en massiv trivselskrise, og stresssygemeldingerne fejer over landet, som var det en ny pandemi. Jeg får fornemmelsen af, at Kaare Dybvad Bek mener, at det kan arbejdes væk

Tværtimod konkluderes det flere gange i løbet af bogen, at danskerne gerne vil arbejde. At de faktisk er arbejdsomme, ja endog flittige, og til enhver tid vil vælge

lønposen (= mere arbejde) fremfor mere fritid, hvis de fik valget. At deltidsarbejde og tidlig pensionering hyldes af enkeltindivider i samfundet er altså ikke en trussel mod arbejdsmarkedet, konkluderes det, og jeg må tilstå, at jeg så sidder tilbage og tænker: Hvad er så egentlig problemet?

Jamen ingenting, svarer bogen mig, men der *kunne* risikere at *opstå* et problem, hvis ikke vi passer på, og det er dét eventuelt fremtidige problem, bogens forfatter adresserer og ønsker et opgør med. Er det lidt forvirrende? Ja, det synes jeg i hvert fald, og den følelse slipper mig ikke rigtig igennem bogens 276 ellers velskrevne og letlæselige sider.

Min familie er en del af tendensen

Jeg er vokset op med en far, der var socialist til benet. Mine godnatsange var ”Når jeg ser et rødt flag smælde” og ”Sådan er kapitalismen,” og jeg lærte fra barnsben, at det er de bredeste skuldre, der skal bære de tungeste læs. Det udsagn har altid været indlysende klart for mig, også selvom jeg tidligt forstod, at mine egne skuldre var at regne for brede i den sammenhæng.

Jeg er for så vidt stadig enig i udsagnet, men jeg ser mig også omkring i et samfund, hvor vores unge er fanget i en massiv trivselskrise, og stresssygemeldingerne fejer over landet, som var det en ny pandemi. Jeg får fornemmelsen af, at Kaare Dybvad Bek mener, at det kan arbejdes væk. Det tillader jeg mig at tvivle på, for jeg er bekymret for, om de brede skuldre er blevet filet så meget til, at de dårligt kan balancere deres egen rygsæk.

“Hvorfor anses det ikke for værdifuldt for samfundet at kaste energi, omsorg og tid i vores børns velbefindende?”

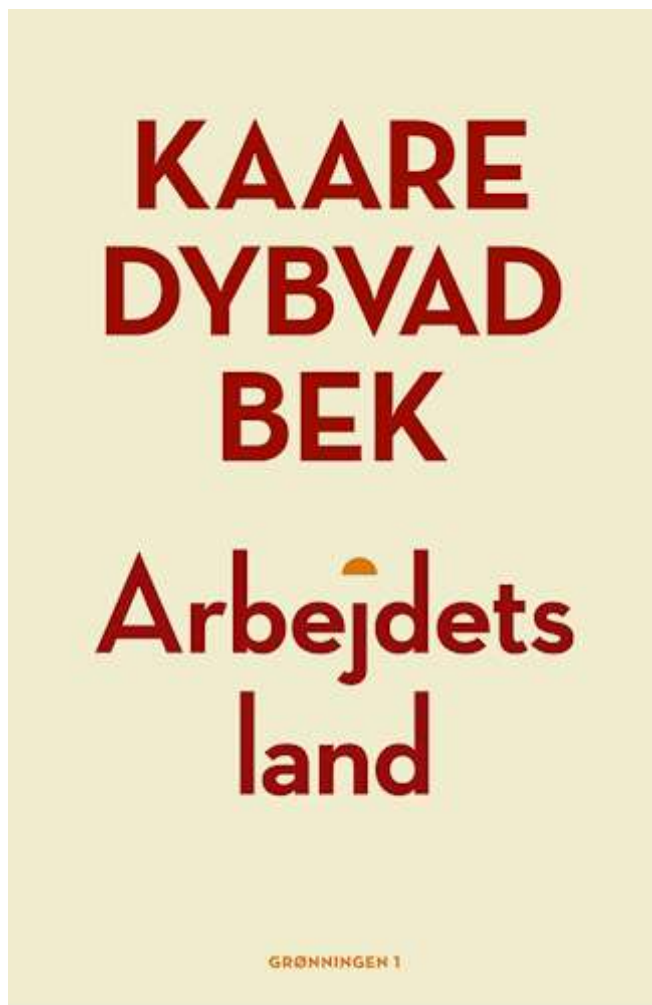
Jeg har taget en uddannelse, og nu arbejder jeg fuld tid og betaler troligt og med glæde min del af skatten. Men jeg er også en af dem, der ikke udholder, at mit lille barn skal starte i institution, før han er fyldt et år, og som er villig til at løbe rigtig stærkt for, at mit store barn ikke først bliver hentet fem minutter i lukketid. Fordi jeg ikke tror på, at det er i børnenes interesse.

Så i min lille familie har vi truffet beslutning om, at min mand går hjemme med den yngste en rum tid, fordi vi er så privilegerede, at det lader sig gøre, hvis vi spænder livremmen ind. Vi er altså klasseeksemplet på den farlige tendens, fordi vi yder mindre til arbejdsmarkedet, end vi kan.

Små skatteydere in spe

Og det er så bare her spørgsmål nummer 1 melder sig: Hvorfor anses det ikke for værdifuldt for samfundet at kaste energi, omsorg og tid i vores børns velbefindende? Vores børn er jo, om vi synes om tankegangen eller ej, små skatteydere in spe, og samfundet profiterer af, at de kommer så godt i vej som overhovedet muligt.

Kaare Dybvad Bek skriver selv i det afsluttende kapitel, at det ”må ikke blive sådan, at et velfærdssamfund, som netop blev skabt til både at gå på arbejde og få børn, nu ikke længere kan få de to ting til at gå op.”

Tidligere har Kaare Dybvad Bek forklaret, at ønsket om deltidsarbejde primært opstår, mens man har små børn, og jeg kan ikke lade være med at tænke, om det så ikke er oplagt at tage fat netop dér? Skabe en mulighed for, at forældre faktisk kan arbejde mindre, når børnene er små, og så lade os, de arbejdsglade danskere, vende tilbage til arbejdet for fuldt blus, når overskuddet er til det?

På baggrund af bogen alene vil jeg egentlig ikke komme med en varm *must read*-anbefaling. Din tid kan nok bruges bedre – på dit arbejde måske?

Bogen her er skrevet over regneark og tabeller, og kigger man udelukkende på dem, så har Kaare Dybvad Bek så afgjort en pointe, når han siger, at velfærdssamfundet ikke kan bestå, hvis alt for mange danskere vælger ikke at bidrage med deres fulde potentiale til arbejdsmarkedet. Sagen er jo bare den, at mennesker ikke er bygget af regneark og tabeller, og som sådan passer vi bare ofte rigtig dårligt ind i dem.

Boksekampen om en ny samfundsmodel

På baggrund af bogen alene vil jeg egentlig ikke komme med en varm *must read*-anbefaling. Din tid kan nok bruges bedre – på dit arbejde måske?

Men vil du følge med i tidens store og meget relevante debat om arbejdsliv, familieliv og tid til det hele, der lige nu udspiller sig med Kaare Dybvad Bek i det ene ringhjørne og *Ærømanifestets* forfatter Maj My Humaidan i det modsatte, ja, så skal du nok læse den alligevel.

Man skal som bekendt sætte sig lidt ind i begge standpunkter, før man selv langer ud, og mon ikke, som med det meste andet, at svaret og løsningerne skal findes et sted i midten af det hele?

Læs mere POV kultur i Kulturlisten hver fredag. [Find den seneste udgave her.](#)

Arbejdsmarked

børnefamilie

deltidsarbejde

Kaare Dybvad

Trivsel

Lizette Harritsø Lauritzen

Lizette Harritsø Lauritzen (f. 1984) er et menneske, der har lyst til det meste og magter meget mindre end det. Hun er optaget af relationer, vores væren i verden, troen, håbet og kærligheden og alt det, der udgør et nutidigt menneskeliv. Hun er uddannet teolog...

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend